

ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ AÇIK ERİŞİM VE KURUMSAL ARŞİV POLİTİKASI

GEREKÇE:

Ömer Halisdemir Üniversitesi (OHU) bünyesinde yapılan tüm akademik çalışmaları bir araya toplayarak uluslararası açık erişim standartlarına uygun bir kurumsal akademik arşiv sistemi kurmak, uzun dönemli dijital koruma sağlamak.

DAYANAK:

Bu politika metni 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4/c maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

BAĞLAM:

Eğitim-öğretim, araştırma, üretim, yayın ve danışmanlık yapmak üzere 1992 yılında kurulmuş olan Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin çıkarlarına ve kalkınmasına hizmet edecek, sanayinin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte eğitim vermeyi, araştırmalar yapmayı ve araştırma sonuçlarının mümkün olan en geniş çevrelere sunulmasını ilke edinmiştir. Bir devlet üniversitesi olarak Ömer Halisdemir Üniversitesi, lisans ve lisansüstü seviyelerde; araştırmacı, yaratıcı ve girişimci, eleştirel düşünceye yatkın ve karar vermede özgür, ekip çalışmasında başarılı, kendi teknolojimizin üretilmesine katkısı olacak, hammadde kaynaklarımızı değerlendirecek. katma değeri yüksek üretime önderlik edecek, kendi iş ortamını yaratacak bilim insanları yetiştirerek ülkemize katkıda bulunmayı hedeflemekte ve bir araştırma üniversitesi olarak geniş kitlelere karşı taşıdığı sorumluluklarının önemini çok iyi bilmektedir.

OHU'nin akademik çalışmalarının açık erişim olarak paylaşılması, bu çalışmaların görünürlüğünü ve tanınırlığını arttırmayı mümkün kılarak yapılacak yeni araştırmalarda kamu ve özel sektörden daha fazla proje desteği sağlanmasına olanak tanıyacaktır. Bu nedenle OHU mensuplarına ait akademik çalışmaların mümkün olan en geniş kitlelere ulaştırılabileceği bir açık erişim mekanizması ve bu kapsamda hizmet verecek bir açık erişim arşivi kurulmasına karar verilmiştir. OHU Kütüphanesi, üniversite araştırmacılarına ait çalışmaların uygun formatlarda derlenmesinde, uzun dönemli korunmasında ve en geniş şekilde erişime sunulmasında önemli bir rol oynayacaktır.

POLİTİKA AMAÇLARI:

- 1- Ömer Halisdemir Üniversitesi bünyesinde üretilen akademik çalışmaların açık erişim standartlarına uygun olarak uzun dönemli derlenmesinin ve korunmasının sağlanması.
- 2- Ömer Halisdemir Üniversitesi bünyesinde üretilen akademik çalışmaların mümkün olan en geniş çevrelerde erişime sunulması.

KAPSAM:

Politika amaçlarının birinci maddesine göre; bu politika Ömer Halisdemir Üniversitesi tarafından doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen ve OHU Mensupları tarafından gerçekleştirilen tüm akademik çalışmaları kapsar. OHU Mensuplarının OHU dışında gerçekleştirdikleri çalışmaları istenirse bu arşivde saklanabilir.

Politika amaçlarının ikinci maddesine göre; bir açık erişim platformu geliştirilerek, OHU Mensuplarının dağınık ortamda bulunan akademik çalışmalarını (makale, kitap / kitap bölümleri, tez, proje, rapor, konferans bildirisi vs.) Kurumsal Akademik Arşiv Sistemine girebilmelerini ve bu kaynakların tüm paydaşlara telif haklarına dikkat edilecek şekilde sunulmasını kapsar.

Eğer bir OHU Mensubunun akademik çalışması daha önce farklı bir açık erişim arşivinde depolanmışsa. OHU Açık Erişim Arşivi'nde yeniden saklanmasına gerek yoktur. Ancak, araştırmacının tercih etmesi halinde, söz konusu çalışma OHU Açık Erişim Arşivi'nde (de) saklanabilir.

TANIMLAR:

OHU Mensubu: Bu metinde OHU Akademisyenleri, Personeli ve Öğrencileri "OHU Mensupları" olarak adlandırılmışlardır.

Açık Erişim: Bir OHU Mensubu tarafından gerçekleştirilmiş akademik çalışmaya ücret ödmeden, engellenmeden, dijital olarak erişilemeyi ifade eder. Bu çalışmalar; hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanma hakkını kazanan makaleleri, tezleri, bildiri metinlerini, projelere ait çıktıları ve açık ders materyallerini içerir.

Akademik Çalışmalar: OHU Mensuplarının araştırmaları, aldıkları fonlar ve yaratıcı faaliyetleri sonucu ortaya çıkan tüm akademik çalışmaları ifade eder.

İvedi Depolama: Hakem denetiminden geçmiş akademik çalışmaların birer dijital kopyasının OHU Açık Arşivi'nde depolanması faaliyetini ifade eder.

Arşivleme: Bir OHU Mensubunun ürettiği akademik çalışmaların OHU Açık Arşivi'nde depolanması sürecini ifade eder.

İLKELER:

Ömer Halisdemir Üniversitesi Mensupları, katkıda bulunduğu ve ürettiği tüm akademik çalışmaların standartlara uygun bir şekilde uzun dönemli derlenmesi ve korunması konusunda aşağıdaki koşulları kabul eder:

- ❖ Her OHU Mensubu, hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanması için onaylanmış makalesinin/çalışmasının son versiyonunu OHU Açık Erişim Arşivi'nde depolar. Ambargo vb. koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş bazı bireysel çalışmalar bu ilkenin dışındadır.
- ❖ OHU Kütüphanesi, akademik çalışmaların derlenmesi ve standartlara uygun olarak OHU Açık Arşivi'nde arşivlenmesi için OHU Mensupları ile birlikte koordineli olarak çalışır.
- ❖ OHU Kütüphanesi, OHU Açık Arşivi'nde yer alan tüm akademik çalışmaların derlenmesinin ve uzun dönemli korunmasının güvenli depolama ile gerçekleştirilmesini koordine eder.
- ❖ OHU Bilgi İşlem Birimi Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminin kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi ve Yükseköğretim Açık Arşiv Sistemine açık erişim standartlarında veri aktarılması süreçlerini kontrol eder.
- ❖ OHU Mensupları akademik çalışmalarını kurumsal arşiv sistemine aktarmak için sisteme @ohu.edu.tr uzantılı e-posta adresi ile kayıt olmak zorundadırlar.
- ❖ Ömer Halisdemir Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen akademik çalışmaların bilim hayatına katkı sağlayabilmesi için açık erişim sistemi yoluyla tüm kullanıcıların kullanımına açılması ilkesi benimsenmelidir.

OHU Mensupları yukarıda sıralanan koşullar ile birlikte, bir akademik dergide yayımlanması onaylanmış olan akademik çalışmalara en üst düzeyde erişimin desteklenmesi için aşağıdaki süreçleri takip etmeyi onaylar:

- ❖ **Depolama:** Her OHU Mensubu, yayın tarihinden geç olmamak koşuluyla, hakem değerlendirmelerinden geçerek, akademik bir dergide yayımlanmak için onay almış makalesinin dijital bir kopyasını OHU Açık Erişim Arşivi'nde depolar.
- ❖ **Açık Erişim/ Ambargo Süresi Sonunda Açık Erişim:** Yazar, çalışmalarının kamuya ivedilikle açılması için depolama sürecinde kullanılan açık erişim yazılımının ayarlarını "Açık Erişime ivedilikle Sunulması" seçimiyle gerçekleştirmesi yönünde desteklenir. Yazarın yayıncılarla yaptığı anlaşmalar ve kişisel arşivleme seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim iki başlıkta uygulanacaktır:
 - ✓ Kamuya Açık Erişim

✓ Ambargo Süresi Sonunda Açık Erişim (Ambargo süresi 12 ayı geçmeyecektir.)

- ❖ **Lisanslama:** Her OHU Mensubu, akademik çalışmasının OHU Kütüphanesi tarafından işletilecek OHU Açık Arşivi'nde kamuya açık olarak depolanacağını kabul eder. Yasal koşullar çerçevesinde, her OHU Mensubu çalışmalarını yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmaların koşullarını çiğnemeyecek şekilde tekelci olmayan, geri alınamaz ve tüm dünyada geçerli bir lisans anlaşması ile OHU Açık Arşivi'nde depolamaya onay verir. Bu politikanın onayı, Rektör veya görevlendirdiği bir sorumlu tarafından takip edilir.
- ❖ **Çok Yazarlı Çalışmalarda Depolama Sorumluluğu:** OHU Mensupları, birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliğinde hazırladıkları çalışmaları OHU Açık Arşivi'nde depolayabilirler. Birden fazla OHU Mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda ise, kaynağı Başyazar depolar.

Politikanın Uygulanması:

- ❖ Bu politikanın uygulanmasından Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörlüğü sorumludur. Ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkların çözümünde ve politikada yapılabilecek değişiklikler konusunda yürütücü görevi üstlenecektir.
- ❖ OHU Rektörlüğü bir Açık Erişim Danışma Kurulu kurulmasına öncülük edecek ve bu kurul Rektörlük tarafından belirlenecektir.
- ❖ Açık Erişim Danışma Kurulu, bu politikanın yürürlüğe girmesini takip eden ilk üç yıl içerisinde her yıl, bu üç yılın sonunda; takip eden dönemde ise her üç yılda bir bu politikanın değerlendirmesini gerçekleştirmekle yükümlü olacaktır. Kurul gerekli gördüğü hallerde politikayı revize etme veya değiştirme çalışmalarından sorumlu olacaktır. Öneri ve görüşler Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörlüğü'ne sunulacaktır.